

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת גלעד קריב

8/25/פ

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון – חיזוק הזכות לפרטיות וההגנה עליה), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 1 בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, במקום המילים "ללא הסכמתו" יבוא "אלא לפי הוראות חוק זה".
2. תיקון סעיף 3 בסעיף 3 לחוק העיקרי –
- (1) בהגדרה "הסכמה" – אחרי המילה "מדעת" יבוא "ומרצון חופשי".
- (2) במקום ההגדרה מחזיק יבוא:
- "מחזיק", לעניין מאגר מידע – מי שהתקשר עם בעל שליטה במאגר מידע למתן שירות לבעל השליטה או למתן שירות בעל השליטה, וקיבל מבעל השליטה במאגר המידע, במסגרת ההתקשרות, הרשאה לעשות שימוש במידע שבמאגר לצורך מתן השירות";
3. תיקון סעיף 7 בסעיף 7 לחוק העיקרי –
- (1) אחרי ההגדרה "אבטחת מידע" יבוא:
- "בעל שליטה במאגר מידע" – מי שקובע, לבדו או יחד עם אחר, את המטרות והאמצעים לעיבוד המידע שבמאגר המידע או גוף שהוסמך בחיקוק לנהל מאגר מידע או שבעל תפקיד בו הוסמך לכך כאמור";
- "הרשות", "הרשות להגנת הפרטיות" – הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים";
- (2) אחרי ההגדרה "מנהל מאגר" יבוא:

¹ ס"ח התשמ"א עמ' 128.

"עיבוד" – אחזקה, תיעוד, איסוף, ארגון או שימוש;

4. הוספת סעיף 9א . אחרי סעיף 9 לחוק העיקרי יבוא:

"תפקידי הרשות 9א. תפקידי הרשות יהיו אלה:
להגנת הפרטיות

(1) לטפח תודעה ציבורית להגנת הפרטיות באמצעות חינוך, הדרכה והסברה, ככל שתפקיד זה אינו מוטל על רשות ציבורית אחרת הפועלת על פי דין;

(2) לסייע ולהדריך בעלי שליטה במאגר ומחזיקים בכל הנוגע לשמירת הוראות החוק ולעניין שמירת אבטחת המידע במאגר;

(3) לטפל בתלונות שיש בהן ממש על פגיעה בפרטיות נושא מידע;

(4) לפקח על ביצוע הוראות חוק זה, לרבות באמצעות פיקוח על הפרת הוראות וחקירת חשד לביצוע עבירות;

(5) לייעץ לממשלה בכל הקשור ביישום מטרות חוק זה;

(6) לטפל בכל עניין אחר הקשור להגנת הפרטיות ואשר לא הוטל בדין על רשות אחרת."

הוספת סעיפים 10ב 5. אחרי סעיף 10א לחוק העיקרי יבוא:

עד 10ד

"שיתוף פעולה עם 10ב. (א) מצא הרשם כי התקיימו כל אלה, רשאי רשויות חוץ הוא לקבוע כי על הבקשה לסיוע יחולו הוראות סעיף זה:

(1) רשות חוץ הגישה לרשות להגנת הפרטיות בקשה לסיוע;

(2) נושא הבקשה לסיוע עשוי להיות הפרה של דיני הגנת הפרטיות שרשות חוץ, שהגישה את הבקשה, מופקדת על ביצועם, אכיפתם ופיקוחם.

(ב) לא תיעשה פעולה מכוח הוראות סעיף זה אם היא עלולה, לדעת היועץ המשפטי לממשלה, לפגוע בריבונות מדינת ישראל, בביטחונה, באינטרס החיוני לה, בתקנת הציבור או בחקירה תלויה ועומדת.

(ג) כדי להבטיח מתן סיוע לרשות חוץ, יהיו הרשם, או מפקח שהוסמך לכך לפי סעיף 10(ה), רשאים להשתמש בסמכויות לפי סעיף 10 לפי העניין, בשינויים המחויבים.

(ד) קבע הרשם כי על הבקשה לסיוע יחולו הוראות סעיף זה, ומידע או מסמך שמבוקשים בבקשה לסיוע מצויים בידי הרשות להגנת הפרטיות, רשאי מי שהרשם הסמיכו לכך בכתב להעביר לרשות החוץ את המידע או המסמך או העתק מאושר או העתק צילומי מאושר שלו.

(ה) לא יועבר מידע או מסמך בהתאם לסעיף קטן (ד) לעיל אלא אם שוכנע הרשם כי הוא ישמש אך ורק למטרה שלשמה נמסר.

(ו) הועבר מידע או מסמך לפי סעיף קטן (ד) לעיל, רשאי הרשם לאשר לרשות חוץ להעביר מידע או מסמך לשם ביצוע ואכיפה של דיני הגנת הפרטיות ופיקוח על ביצועם, לרשות ממשלתית אחרת או לרשות שהוקמה מכוח הסכם בין מדינות ורשאי הוא להתנות העברת מידע או מסמך כאמור בתנאים.

(ז) הרשם רשאי להורות שפעולה לפי סעיף זה לא תיעשה לפי בקשת רשות חוץ, אשר מנועה או נמנעה מביצוע פעולה דומה לבקשת הרשות להגנת הפרטיות.

(ח) על אף האמור בכל דין, מידע, ידיעה או מסמך שנמסרו לרשות על ידי רשות חוץ או שהתקבלו, שנאספו או שנוצרו בעקבות בקשה לסיוע או בקשה לקבלת מידע, ידיעה או מסמך שהוגשה לרשות להגנת הפרטיות על ידי רשות חוץ, לרבות הבקשה עצמה, רשאית הרשות להגנת הפרטיות שלא להעבירם לצד שלישי; אין בהוראה זו כדי למנוע גילוי לפי דרישת היועץ המשפטי לממשלה לצורך משפט פלילי או לפי דרישת בית המשפט.

פגיעה מותרת בפרטיות 10.ג. (א) פגיעה בפרטיות מותרת בהתקיים אחד מאלה:

(1) נושא המידע הסכים לפגיעה בפרטיות, ואין מניעה בדין לבעל השליטה במאגר מידע לעבד את המידע;

(2) היא נדרשת לשם מילוי התחייבויות הקבועות בהסכם שנושא המידע הוא צד לו, או לשם נקיטת צעדים שהתבקשו על ידי נושא המידע לפני ההתקשרות בהסכם כאמור;

(3) היא נדרשת כדי להגן על עניין אישי כשר של בעל השליטה במידע או צד שלישי שאליו הועבר מידע, שהצורך בהגנה עליו גובר על זכותו של נושא המידע לפרטיות ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(א) היא אינה מבוצעת על ידי גוף ציבורי במסגרת ביצוע משימותיו על פי דין;

(ב) נושא המידע היה יכול לצפות באופן סביר בהתחשב בזמן ובנסיבות שתתרחש פגיעה כאמור;

(ג) הפגיעה מידתית.

(ב) פגיעה בפרטיות בדרך של עיבוד מידע רגיש מותרת בהתקיים אחד מאלה:

(1) נושא המידע הסכים לפגיעה בפרטיות, ואין מניעה בדין לבעל השליטה במאגר מידע לעבד את המידע;

(2) עיבוד המידע הרגיש נחוץ לצורך מימוש זכויותיו של נושא המידע, או לצורך מימוש זכויותיו או מילוי חובותיו של בעל שליטה במאגר מידע, במסגרת יחסי העבודה בין בעל שליטה במאגר מידע לנושא המידע ובהתאם לחוק המתיר עיבוד מידע רגיש לצורך מטרות אלו.

(3) עיבוד המידע הרגיש מידתי בהיקפו לצורך ביצוע מחקר סטטיסטי, מדעי או היסטורי שיש אינטרס ציבורי בביצועו.

(4) עיבוד המידע הרגיש נדרש כדי להגן על עניין אישי כשר של בעל השליטה במאגר מידע או צד שלישי שאליו הועבר המידע הרגיש, שהצורך בהגנה עליו גובר על זכותו של נושא המידע לפרטיות ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(א) עיבוד המידע הרגיש אינו מבוצע על ידי גוף ציבורי במסגרת ביצוע משימותיו על פי דין;

(ב) נושא המידע הסכים במפורש לעיבוד המידע הרגיש על אודותיו;

(ג) הפגיעה בזכות נושא המידע לפרטיות מידתית.

דרישת קיום
המטרה

10.ד. בעל שליטה במאגר מידע לא יעבד מידע אלא למטרה מסוימת ומפורשת שלשמה נאסף או נמסר המידע כמפורט בהודעה לפי סעיף 11 או למטרה הדומה למטרה כאמור שלשמה נאסף או נמסר המידע; בבואו לבחון את קיומה של מטרה דומה כאמור, ישקול בעל שליטה במאגר מידע, בין השאר, את אלה:

(1) == הקשר בין המטרה לשמה נאסף או נמסר המידע לבין מטרת העיבוד שהוא מבקש לבצע;

(2) הנסיבות שבהן נאסף המידע, קיומה של מערכת יחסים בין נושא המידע לבין בעל השליטה במאגר מידע ואת ציפיותו הסבירה של נושא המידע בנוגע לעיבוד נוסף של המידע, מעבר למטרה לשמה נאסף או נמסר;

(3) האם המידע כולל מידע רגיש;

(4) השלכות אפשריות של העיבוד הנוסף שהוא מבקש לבצע."

תיקון סעיף 11 6. בסעיף 11 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת הסעיף, במקום "מבקש מידע" יבוא "הודעה";

(2) האמור בו יימחק ובמקומו יבוא:

"(א) פניה לאדם לקבלת מידע לשם עיבודו תלווה בהודעה – על כוונת בעל שליטה במאגר מידע לעבד את המידע בשפה בה נאסף המידע, ובאופן תמציתי וברור, תוך ציון כל אלה –

(1) שמו של בעל שליטה במאגר מידע, מענו ודרכי ההתקשרות עימו;

(2) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו ותוצאות אי הסכמה למסירת המידע;

(3) המטרה אשר לשמה מבוקש העיבוד ונחיצות המידע להגשתה;

(4) זכות החזרה מהסכמה לעיבוד מידע לפי סעיף 12א, זכות העיון במידע לפי סעיף 13, הזכות להתנגד לפי סעיף 13ב, הזכות לקבלת הסבר לפי סעיף 13ג, זכות תיקון מידע לפי סעיף 14, זכות המחיקה של מידע לפי סעיף 14א, והדרכים למימוש הזכויות כאמור.

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, יקבע את דרכי ההצגה של ההודעה לפי סעיף קטן (א), לרבות הצגתה במתכונת דיגיטלית, אופן ניסוחה ומידת הבלטתה בהתחשב, בין היתר, בקהלי היעד שלה.

7. הוספת סעיף 12א אחר סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא:

"זכות החזרה 12א. (א) נושא המידע רשאי בכל עת לחזור בו מהסכמה לפי סעיף 10ג(א)(1) או 10ג(ב)(1) ו-(4) לעיל.

(ב) חזר נושא המידע מהסכמה כאמור בסעיף קטן (א), לא תפגע חוקיות עיבוד המידע שנעשה על בסיס הסכמת נושא המידע עד לאותו מועד.

8. תיקון סעיף 13 בסעיף 13 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום המילה "לעניין" יבוא "לקבל", אחרי "אפוטרופסו" יבוא "מבעל שליטה במאגר מידע מענה לשאלה האם הוא עושה פעולת עיבוד" ובסיפא במקום "שעליו המוחזק במאגר מידע" יבוא "על אודותיו".

(2) בסעיף קטן (ב), במקום האמור בו יבוא:

"(ב) כל נושא מידע זכאי לקבל לידיו ולעניין בעצמו, או על ידי בא כוחו שהרשהו בכתב או על ידי אפוטרופסו, בכל אחד מאלה:

(1) עותק מהמידע על אודותיו שנעשתה בו פעולת עיבוד;

(2) מידע בנושאים הבאים:

(א) מטרת עיבוד המידע על אודותיו;

(ב) זהותם של מקבלי המידע על אודותיו וככל שלא ניתן לזהותם, את הסוגים של מקבלי המידע על אודותיו, שאליהם הועבר או יועבר המידע;

(ג) אם המידע על אודותיו לא נאסף מהמבקש עצמו –
זהותו של מקור המידע;

(ב1) הגיש נושא מידע בקשה לעיין במידע על אודותיו כאמור בסעיף
זה, יידע אותו בעל השליטה במאגר מידע על זכויותיו לפי סימן זה.

(ב2) המידע המבוקש וכן פרטי המידע הנוספים המבוקשים יימסרו
לעיון המבקש בשפה שבה נאסף המידע ובתבנית דיגיטלית מקובלת;
היה המידע בשפה שאינה עברית – רשאי נושא המידע לבקש שיימסר
לו המידע גם בעברית.

(3) בסעיף קטן (ג) –

(1) במקום הרישה עד "למבקש" יבוא "על אף האמור בסעיף קטן
זה בעל שליטה במאגר מידע רשאי לסרב לבקשה לעיון בהתקיים אחד
מאלה:";

(2) האמור בסיפה החל במילים "מידע המתייחס" יסומן ב – "1"
ובמקום המילים "הנפשי" עד "לגרום" יבוא "הנפשי של מבקש העיון
אם לדעת בעל השליטה במאגר המידע עיון בו עלול לגרום".

(3) בסוף פסקה (1) יבוא:

"(2) מתן זכות העיון כמבוקש עלול לדעת בעל השליטה במאגר
מידע לפגוע בחיי אדם;

(3) מתן זכות העיון כמבוקש עלול לדעת בעל השליטה במאגר
מידע לפגוע במידה העולה על הנדרש בזכויותיו של צד שלישי,
שאינו בעל השליטה במאגר המידע או המחזיק;

(4) מתן זכות העיון כמבוקש עלול לפגוע במידה העולה על
הנדרש בזכויותיו של בעל השליטה במאגר המידע או המחזיק."

(4) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג2) אין בהוראות סעיף זה כדי לחייב למסור מידע בניגוד לדין."

(5) סעיף קטן (ד) – בטל.

9. ביטול סעיף 13 א. סעיף 13 א לחוק העיקרי – בטל.

10. הוספת סעיף 13 ב. אחרי סעיף 13 א לחוק העיקרי יבוא:

ו-13 ג

”הזכות להתנגד” 13ב. לנושא המידע הזכות להתנגד בכל עת מסיבות הקשורות במצבו האישי, הכלכלי, הבריאותי או הנפשי לעיבוד מידע על אודותיו המבוסס על סעיפים 10ג(א)(3) או 10ג(ב)(2) עד (4). התנגד נושא המידע כאמור, יחדל בעל שליטה במאגר מידע או המחזיק מעיבוד מידע על אודות נושא המידע, אלא אם יש בידו להוכיח שהפגיעה מידתית.

הזכות לקבל הסבר 13ג. קיבל בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק החלטה שיש לה השלכה משמעותית על זכות או חובה על פי דין של נושא מידע, המבוססת, במלואה או ברובה, על עיבוד מידע על אודותיו של נושא המידע באמצעות תהליכים ואמצעים אוטומטיים, יהיה נושא המידע זכאי לקבל מבעל שליטה במאגר מידע או מהמחזיק, הסבר בכתב בהיקף סביר ובשפה מובנת על אופן קבלת ההחלטה.”

תיקון סעיף 14 11. בסעיף 14 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת הסעיף, ברישא, יבוא ”זכות”;

(2) בסעיף קטן (א), במקום ”אדם” יבוא ”נושא מידע”, במקום ”שעליו” יבוא ”על אודותיו” והמילים ”ואם הוא תושב חוץ – למחזיק מאגר המידע” ו”או למוחקו” – יימחקו.

(3) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

”(ב) הוגשה בקשה כאמור בסעיף קטן (א), על בעל שליטה במאגר מידע לנקוט את אחת מהפעולות הבאות, בהתחשב במטרה שלשמה בוצע עיבוד המידע וסוג המידע שבו מדובר:

(1) למחוק את המידע, כולו או חלקו;

(2) לתקן את המידע;

(3) להשלים את המידע שבשליטתו;

(4) בעל שליטה במאגר מידע יודיע על הפעולה שנקט לפי סעיף זה, בתוך 30 יום ממועד נקיטת הפעולה, לכל מי שקיבל ממנו את המידע במהלך תקופה של שנתיים שקדמו למועד קבלת בקשת התיקון.”

(4) בסעיף קטן (ג) במקום האמור בו יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיף זה, מצא בעל שליטה במאגר מידע שהמידע שבשליטתו נכון, מעודכן ומלא, רשאי הוא לסרב לבקשה כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שינמק את סירובו בכתב."

(5) בסעיף קטן (ד), אחרי המילה "חייב" יבוא "למחוק", במקום "לתקן מידע" יבוא "לתקן או להשלים את המידע" ובמקום "בעל מאגר המידע" יבוא "בעל השליטה במאגר המידע".

הוספת סעיף 14 א.12. אחרי סעיף 14 לחוק העיקרי יבוא:

ו-14ב

"זכות המחיקה של 14א. (א) כל נושא מידע זכאי לדרוש מבעל שליטה במאגר מידע למחוק מידע על אודותיו בהתקיים אחד מאלה:

(1) המידע אינו נחוץ עוד למילוי המטרה שלשמה נאסף;

(2) נושא המידע חזר בו מהסכמתו לעיבוד מידע לפי סעיף 12א ולא מתקיים אף אחד מהתנאים לפי סעיף 10ג(א)(2) ו-(3) או 10ג(ב)(2) ו-(3) המתירים את המשך עיבוד המידע;

(3) עיבוד המידע נעשה בניגוד להוראות חוק זה.

(ב) בעל שליטה במאגר מידע שהתבקש למחוק מידע לפי סעיף קטן (א), ינקוט את הצעדים הסבירים בנסיבות העניין ובהתחשב בטכנולוגיה הקיימת באותה עת ובעלותה, על מנת למחוק את המידע שבשליטתו, ואם העביר את המידע – לידע כל בעל שליטה במאגר מידע אחר אליו העביר את המידע שנושא המידע ביקש למחוק את המידע וכל קישור אליו או העתק שלו;

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), בעל שליטה במאגר מידע רשאי לסרב לבקשת מחיקה לפי סעיף קטן (א), בהתקיים אחד מאלה:

(1) מחיקת המידע תפגע במידה העולה על הנדרש בזכות לחופש ביטוי או בזכות הציבור לדעת;

(2) עיבוד המידע דרוש לשם מילוי חובה חוקית;

(3) מחיקת המידע תפגע במידה העולה על הנדרש ביכולתו של בעל השליטה במאגר מידע או המחזיק להתגונן בתביעות משפטיות, לבצע משימה המוטלת עליו למטרות אירכוב, מחקר מדעי או מחקר סטטיסטי שיש אינטרס ציבורי בביצועם.

מימוש זכויות נושא 14.ב. (א) בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק ינקוט המידע אמצעים סבירים כדי לוודא שהמבקש לחזור בו מהסכמתו לפי סעיף 12א, לעיין במידע לפי סעיף 13, להתנגד לעיבוד מידע לפי סעיף 13ב, לקבל הסבר לפי סעיף 13ג, לתקן מידע לפי סעיף 14 או למחוק מידע לפי סעיף 14א (להלן – "זכויות נושא המידע"), הוא אכן נושא המידע, בטרם מתן מענה לבקשה; שר המשפטים רשאי לקבוע את האמצעים בהם רשאי בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק לקיים את חובתו לוודא את זהות נושא המידע.

(ב) על בעל שליטה במאגר מידע לאפשר מימוש זכויות נושא המידע בכתב או בפורמט דיגיטלי ובתבנית מקובלת בתוך 14 ימים ממועד קבלת בקשה למימוש זכות מזכויות נושא המידע. בגין מימוש זכות מזכויות נושא המידע רשאי בעל שליטה במאגר מידע לגבות סכום שלא יעלה על 30 שקלים חדשים. הסכום האמור יתעדכן ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של שקל אחד חדש; לעניין סעיף זה

–

”מדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

(ג) פנה נושא המידע למחזיק בבקשה למימוש זכות מזכויות נושא המידע, יעביר לו המחזיק בתוך 14 ימים מיום קבלת הבקשה את שם בעל השליטה במאגר המידע שבשליטתו מצוי המידע נשוא הפנייה ואת דרכי הפנייה אליו. אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לחייב למסור מידע בניגוד לחיסיון שנקבע לפי כל דין, אלא אם כן המבקש הוא מי שהחיסיון נועד לטובתו. בסעיף קטן זה, ”דין” – לרבות הלכה פסוקה.

(ד) סירב בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק, לפי העניין, לבקשת נושא מידע למימוש זכות מזכויות נושא המידע, כאמור בסעיפים 13(ג), 14(ג) או 14א(ג), יודיע על כך למבקש בכתב או בפורמט דיגיטלי ובתבנית מקובלת בתוך 14 ימים ממועד קבלת הבקשה, תוך פירוט הנימוקים לסירוב.”

תיקון סעיף 15 13. בסעיף 15 לחוק העיקרי, במקום ”בעל מאגר מידע” יבוא ”בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק, לפי העניין” ובמקום ”לאפשר עיון כאמור בסעיף 13 או בסעיף 13א ועל הודעת סירוב כאמור בסעיף 14(ג)” יבוא ”לבקשת נושא מידע למימוש זכות מזכויות נושא המידע, כאמור בסעיפים 12א, 13, 13ב, 13ג, 14 או 14א”, במקום ”מבקש המידע” יבוא ”נושא המידע” והסיפה החל במילים ”באופן ובדרך” – תימחק.

14. אחרי סעיף 15 לחוק העיקרי, יבוא:
ו-115 הוספת סעיף 15א

”תחולת הוראות 15א. הוראות סעיפים 10ג, 10ד, 11, 12א, 13, 13ב, 13ג, פרק ב’ 14, 14א, 14ב, 15, יחולו על אלה:

(1) בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק המאוגדים או פועלים במדינת ישראל, בין אם עיבוד המידע נעשה בתחומי מדינת ישראל ובין אם לאו;

(2) כל פעולת עיבוד של מידע על אודות נושא מידע הנמצא במדינת ישראל, בין אם בעל השליטה במאגר מידע או המחזיק נמצאים או מאוגדים בישראל ובין אם לאו, ובלבד שמטרת עיבוד המידע היא אחת מאלה:

(א) מתן טובין או שירות לנושא מידע הנמצא בישראל;

(ב) ניטור התנהגות של נושא מידע המתרחשת במדינת ישראל.

נציגות בעל שליטה 15.ב. (א) בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק, לפי במאגר מידע בישראל העניין, המבצע עיבוד מידע רגיש על אודות 500,000 נושאי מידע לפחות, או המבצע עיבוד מידע על אודות 1,000,000 נושאי מידע לפחות, ומתקיימים תנאי סעיף 25(2), חובה עליו למנות בכתב נציג שמקום מושבו במדינת ישראל ואשר ישמש כתובת לפנייות הרשות להגנת הפרטיות או נושאי המידע בכל הקשור ליישום הוראות חוק זה.

(ב) חובת מינוי נציג לפי סעיף קטן (א) לעיל לא תחול כאשר בעל שליטה במאגר מידע או המחזיק, לפי העניין, הוא גוף ציבורי."

תיקון סעיף 18 .15 בסעיף 18 לחוק העיקרי –

(1) ברישה, אחרי "אזרחי" יבוא "או בהליך מינהלי או משמעותי לפי חוק זה";

(2) אחרי פסקה (1) יבוא –

"(א1) עיבוד המידע נדרש לשם מילוי חובה על פי דין המוטלת על בעל השליטה במאגר מידע או המחזיק;

(3) בפסקה (2) –

(1) ברישה, במקום "הנתבע או הנאשם" יבוא "הנתבע, הנאשם או צד להליך הפלילי, המינהלי או המשמעותי";

(2) בפסקת משנה (ב) המילים "מוסרית או חברתית" יימחקו ובסופה יבוא "לעניין פסקה זו, "חובה מקצועית" – חובה לפי עקרונות או כללים של אתיקה מקצועית, החלים עליו מכוח דין או המקובלים על אנשי המקצוע שהוא נמנה עמהם;"

(3) בפסקת משנה (ה) אחרי המילים "פרסום תצלום" יבוא "או תוצר של תיעוד על אודות אדם";

(4) אחרי פסקת משנה (ו) יבוא –

"(ז) הפגיעה הייתה נחוצה כדי להגן על חייו, חירותו, בריאותו או שלמות גופו של הנפגע או של אדם אחר."

תיקון סעיף 21 16. בסעיף 21 לחוק העיקרי במקום המילים "הנאשם או הנתבע" יבוא "הנאשם, הנתבע או צד להליך מינהלי" ואחרי "רשאי התובע" יבוא "או הצד שכנגד".

ביטול סעיף 26 17. סעיף 26 לחוק העיקרי – בטל.

תיקון עקיף לחוק תובענות ייצוגיות 18. בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006,² בתוספת השנייה, אחרי פרט 14 תובענות ייצוגיות יבוא:

"15. תביעה בעילה לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981."

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–1981 (להלן – החוק) הוא אחד הכללים העיקריים שמטרתם להגן על הזכות החוקתית לפרטיות, הקבועה בסעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. אלא שמאז נחקק החוק בשנת 1981, לא התבצע בו ובדברי חקיקה שעניינם פרטיות שינויים משמעותיים זולת תיקון תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז–2017. ואולם, בשנים האחרונות התרחשו שינויים טכנולוגיים ומשקיים מרחיקי לכת בעולם, ואלו יצרו וממשיכים ליצור איומים חדשים ומורכבים על הזכות לפרטיות. בהם שינויים מהותיים והרחבה של פרקטיקות איסוף, איגום ועיבוד מידע שעליהן מבוססת הכלכלה הדיגיטלית. בעולם הביאו שינויים אלו להרחבה ואימוץ של הסדרי פרטיות ועיבוד מידע חדשים ומעודכנים ובהם, בין היתר, ה- General Data Protection Regulation (EU) (להלן ה-"GDPR") שקבעו סטנדרטים בינלאומיים בהם נדרשות לעמוד מדינות האיחוד האירופאי ומדינות המבקשות לקיים קשרים בהם מועבר מידע בין מדינות האיחוד האירופאי ובין מדינות אחרות, הנדרשות לאישור תאימות ל-GDPR.

בשנת 2007, פרסם הצוות לבחינת החקיקה בתחום מאגרי המידע – (להלן – ועדת שופמן) מסקנות והצעות להתמודדות עם החידושים והאיומים הטכנולוגיים. מסקנות הצוות והצעותו התניעו הליך ארוך וממושך של עבודה במשרדי הממשלה לשינוי ועדכון החוק והתקנות, אלא שמרביתן טרם הבשילו לכדי תיקוני חוק ותקנות. עם זאת, זה מכבר הוגשה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב–2022 שכוללת מספר תיקוני הגדרות והוראות לעניין צמצום חובת רישום מאגרי המידע. עיקרו של התיקון המוצע הוא בהרחבת הפיקוח והאכיפה להבטחת קיום הוראות החוק. לצד החשיבות שבעדכון ההגדרות ובחיזוק היבטי הפיקוח והאכיפה, נעדרות מההצעה הוראות מהותיות ובהן, בין היתר, חיזוק

² ס"ח התשס"ו, עמ' 264.

אגד זכויות השליטה במידע של נושא המידע והרחבת החובות של בעל השליטה במאגר מידע ומחזיקים במידע. מתוך ראיית טובת נושא המידע בראש סדר העדיפויות, ונוכח ההבנה כי חיזוק האכיפה אינו יכול לבדו לחזק דיו את ההגנה על הפרטיות, קיימת חשיבות גדולה בחקיקה משולבת, המתקנת גם את הוראות הדין המהותי כמוצע בהצעת החוק שלהלן. אשר על כן, עיקרה של הצעת החוק היא בתיקונים מהותיים להצעת החוק, לצד חיזוקים נוספים של סמכויות האכיפה, בפרט בכל הנוגע לאכיפה במישור הבינלאומי – לרבות לעניין הסדרת שיתוף הפעולה של הרשות עם רשויות חוץ.

סעיף 1 – כחלק מהשינוי בתפיסת ההסכמה שמוצע בתיקון זה, ובו הרחבה של הבסיסים החוקיים המאפשרים פגיעה בפרטיות נוסף להסכמה לצד צמצום הפרשנות והיקף ההתפרסות של ההסכמה – מוצע לתקן את סעיף 1 לחוק העיקרי ולקבוע שפגיעה בפרטיות תיעשה לפי חוק הגנת הפרטיות, לאחר תיקונו כמוצע כאן, בכפוף לסעיף 35 לחוק העיקרי העוסק בשמירת הדינים.

סעיף 2 – הגדרת "הסכמה" – מוצע להוסיף את דרישת ה"רצון החופשי" כתנאי לתקפות ההסכמה. המטרה היא לחזק את דרישת ההסכמה כדרישה אפקטיבית, לצמצם את השימוש הגובר בהסכמה כדרישה צורנית, טכנית בלבד וליצור את ההבנה שהסכמה אינה חזות הכול. הסכמה תיחשב לניתנת מ"רצון חופשי" כאשר מוכח שהיא ניתנה לאחר שנושא המידע ידע והבין, או סביר שידע והבין, את מטרת הפגיעה בפרטיותו ואת מידת הפגיעה, הסיכונים הכרוכים בה והאפשרויות העומדות לפניו, ונתן את הסכמתו מרצונו החופשי. פרשנות זו עולה בקנה אחד עם תנאיה של דרישת ההסכמה ב-GDPR. יצוין, כי ההגדרה מאפשרת לבית המשפט מרחב שיקול דעת באמצעות המונחים "מדעת" וההכרה גם בהסכמה מכללא.

סעיף 3 – הוספה ותיקון הגדרות – מוצע להוסיף הגדרה של "בעל שליטה במאגר מידע" וזאת על מנת להחיל את הוראות החוק הרלוונטי גם למי שיש לו את היכולת לקבוע את המטרות והאמצעים לעיבוד המידע ולא רק של מי שהוא בעלים של המאגר; המונח "מחזיק, לעניין מאגר מידע", מוגדר היום בסעיף 3 לחוק העיקרי כך: "מי שמצוי ברשותו מאגר מידע דרך קבע והוא רשאי לעשות בו שימוש". מוצע לעדכן את ההגדרה כך שתחודד ההבחנה בין המחזיק לבין בעל השליטה במאגר מידע. ההגדרה המוצעת עומדת על המהות של מחזיק במאגר מידע – מי שהתקשר עם בעל שליטה במאגר מידע למתן שירות לבעל שליטה במאגר מידע או מטעמו, וקיבל מבעל השליטה במאגר מידע, במסגרת ההתקשרות, הרשאה לעבד ולעשות שימוש במידע שבמאגר לצורך מתן השירות. יובהר כי אין הכוונה לעובד המועסק בידי בעל השליטה במאגר. הגדרה זו מבהירה כי אין בהכרח צורך בהחזקה פיזית של עותק מן המאגר, כדי להיחשב למחזיק. יצוין שביטוי לתפיסה זו של מהות המחזיק עוגן במסגרת תקנה 15 לתקנות אבטחת מידע. מוצע להוסיף את הגדרת המונח "עיבוד" ולקבוע כי זו תכלול סוגים רבים של פעולות לרבות אחזקה או איסוף, המשמשים שלב ראשון בניתוח מידע. כן מוצע להוסיף הגדרה של "הרשות להגנת הפרטיות", שהוגדרה בהחלטת ממשלה 3019 מיום 7 בספטמבר 2017 אולם מבלי שהדברים קיבלו את ביטויים בחוק.

סעיף 4 – תפקידי הרשות להגנת הפרטיות – מוצע לקבוע בחוק את תפקידי הרשות וזאת כדי להדגיש את חשיבות מכלול הפעילות והפעולות של הרשות באפיקים שונים לקידום הפרטיות, כאשר כלי הפיקוח והאכיפה הפלילית מהווים רק חלק מארגז הכלים שבידי הרשות. כך, בין היתר, מוצע להבהיר כי בין תפקידי הרשות יהיה טיפוח תודעה ציבורית להגנת הפרטיות וכן הדרכה וסיוע לבעל שליטה או מחזיק במאגר מידע. בפרט נכון להדריך ולסייע לבעלי שליטה במאגרים קטנים או מאגרים שנדרשת בהם רמת אבטחה בסיסית ושאיסוף המידע אינו ליבת העשייה שלהם. הסעיף מבוסס ברובו על סעיף 20 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 לאור דמיון שקיים במספר מאפיינים בין הרשות להגנת הצרכן וסחר הוגן לבין הרשות להגנת הפרטיות, ובפרט בקהלי היעד שמולם פועלות הרשויות, בסוג ההליכים שהן מוסמכות לנהל ובטיפוסי הזכויות עליהן הן אמורות להגן. יצוין כי בניגוד להסדר שבחוק הגנת הצרכן, מוצע לקבוע את תפקידי הרשות ולא רק את תפקידי ראש הרשות וזאת בדומה לסעיף 18 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988 וסעיף 5 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990.

סעיף 5 – (1) שיתוף פעולה עם רשויות חוץ – פגיעה בזכות לפרטיות, בעיקר פרטיות במידע, עשויה להיות חוצת גבולות (כך לדוגמא, בפרשת קיימברידג' אנליטיקה נחשף מידע אישי על עשרות אלפי משתמשי פייסבוק (כיום מטא) מישראל), ולכן שיתוף פעולה בין רשויות הגנת פרטיות ברחבי העולם

נדרש כדי לאפשר אכיפה יעילה של דיני הגנת הפרטיות. הצורך בשיתוף מידע אישי בין רשויות מדינתיות קיבל גם הכרה בינלאומית והוא נובע גם מנוסח סעיף 50 ל-GDPR. הסעיף נוסח בהשראת סעיפים 1א54 – 9א54 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968.

(2) פגיעה מותרת בפרטיות – סעיף 10ג המוצע מגדיר, בדומה לסעיפים 6 ו-9 ל-GDPR, את הבסיסים הלגיטימיים לפגיעה בפרטיות, לרבות פגיעה בדרך של עיבוד מידע או מידע רגיש. סעיף קטן (א) עניינו בפגיעה בפרטיות – בפסקת משנה (1) מוצע להתיר פגיעה בפרטיות כאשר נושא המידע הסכים לפגיעה, בדומה לדין כיום, בתוספת הבהרה לעניין העדר היכולת לתת הסכמה במקרים בהם נאסר על בעל שליטה לקבל את המידע (לדוגמה מסירת פרטים מן המרשם הפלילי) ההסדר מבוסס על סעיף 6(1)(a) ל-GDPR; פסקת משנה (2) המוצעת עניינה פגיעה הנדרשת לשם מילוי מחויבות בהסכם שנושא המידע הוא צד לו או לצורך כניסה להסכם כאמור. הסעיף מבוסס על סעיף 6(1)(b) ל-GDPR. בפסקת משנה (א)3 מוצע לקבוע שפגיעה בפרטיות תהיה מותרת כאשר היא נחוצה למימוש עניין אישי כשר של בעל השליטה במידע או של צד שלישי שאליו הועבר מידע אישי, ובלבד שמימוש העניין האישי הכשר של בעל השליטה במידע או צד שלישי גובר על זכותו של נושא המידע לפרטיות, שסביר שנושא המידע צפה, בהתחשב בזמן ובנסיבות שתרחש פגיעה כאמור ושהפגיעה בזכות לפרטיות היא מידתית. למשל, כאשר הפגיעה בפרטיות היא בדרך של עיבוד מידע אישי שנחוץ לשם העברתו בין חברות קשורות או לשם אבטחת מידע אישי. מוצע להבהיר שהסעיף לא יחול על גוף ציבורי המחויב לפעול בהתאם להסמכה בדין, ולא על פי מבחני סבירות ומימוש אינטרס מהותי שלו. הסעיף מבוסס על סעיף 6(1)(f) ל-GDPR.

סעיף קטן (ב) מתייחס לנסיבות בהן תותר פגיעה בפרטיות בדרך של עיבוד מידע רגיש. מטבע הדברים התרת פגיעה בפרטיות באמצעות עיבוד מידע רגיש מצומצמת יותר, ואולם עדיין כוללת את הסכמת נושא המידע ככל שזו אינה אסורה בחוק; עיבוד הנדרש לצורך מימוש זכויותיו של נושא המידע, או לצורך מימוש זכויותיו או מילוי חובותיו של בעל שליטה במאגר מידע, במסגרת יחסי העבודה בין בעל שליטה במידע לנושא המידע; עיבוד מידתי בהיקפו לצורך ביצוע מחקר סטטיסטי, מדעי או היסטורי שיש אינטרס ציבורי בביצועו; או כדי להגן על עניין אישי כשר של בעל השליטה במידע או צד שלישי שאליו הועבר המידע הרגיש, שהצורך בהגנה עליו גובר על זכותו של נושא המידע לפרטיות, כמוצע בפסקת משנה (4).

יצוין, כי התממה כשלעצמה אינה מוצעת כבסיס משפטי להתרת עיבוד מידע, בדומה להוראות סעיף 26 להקדמה ל-GDPR, וזאת הן מבחינה מהותית-עקרונית והן נוכח האתגר לביצועה של התממה באופן מספק.

(3) דרישת קיום המטרה – סעיף 10ד המוצע מעגן את הדרישה כי עיבוד מידע אשר נאסף למטרה מסוימת ישמש לצורך מטרה מסוימת ומפורשת וכן יוגבל לעיבוד עבור אותה מטרה. בנוסח מוצע זה נעשה ניסיון להתמודד עם הפרקטיקה הקיימת כיום של קבלת הסכמה רחבה ביותר המאפשרת בהמשך עיבוד של המידע והעברתו להמשך עיבוד אצל גופים אחרים כאשר אין בהכרח דמיון בין העיבודים השונים. לצד ההגבלות האמורות על העיבוד בסעיף המוצע ניתן גם מענה לצורך בגמישות ובדינמיות בעיבוד מידע על ידי קביעת מנגנון להכרה בקיומן של מטרות דומות. הסעיף מבוסס על סעיף 2(9) לחוק העיקרי ושואב השראה מסעיפים 5(1) ו-6(4) ל-GDPR.

סעיף 6 – חובת הודעה למבקש מידע – התיקונים המוצעים לסעיף 11 לחוק העיקרי מבוססים על תיקונים שהוצעו על ידי ועדת שופמן ובהם, חובת הודעה לנושא המידע על איסוף המידע ומקור החובה החוקית, אם ישנה; זכויותיו של נושא המידע ודרכי ההתקשרות עם מבקש המידע (עמ' 38 עד 40 לדוח ועדת שופמן).

סעיף 7 – זכות החזרה מהסכמה – מוצע לעגן זכות לנושא המידע לחזור בו מהסכמה שנתן וכן לחייב את בעל השליטה במידע להיערך מראש לאפשרות שנושא המידע יחזור בו מהסכמתו. זאת במטרה להביא להפסקת השימוש בהסכמה ככלי טכני, חסר משמעות, שניתן ללא הבנה או רצון מלאים ומהווה הלכה למעשה דרך להתחמק מדרישות החוק. יש להניח ולקוות שהזכות לחזור מהסכמה תעודד בעל שליטה במאגר מידע המבקש לפגוע בפרטיותו של אדם, לבחון תחילה את האפשרות לבצע את הפגיעה האמורה על ידי שימוש באחד הבסיסים הלגיטימיים האחרים, מלבד מהסכמה, המפורטים בסעיף 10ג

לתיקון המוצע. מובהר כי חזרת נושא המידע מהסכמתו לא תפגע בחוקיות של הפגיעה בפרטיות שנעשתה על בסיס ההסכמה של נושא המידע עד למועד חזרתו מן ההסכמה. סעיף מוצע זה נכתב בהשראת סעיף 7(3) ל-GDPR.

סעיף 8 – זכות עיון במידע – מוצע להרחיב את הזכות לעיון במידע, כך שתאפשר לנושא מידע לעיין ולקבל עותק של המידע אודותיו וכן לקבל מידע על מטרת עיבוד המידע על אודותיו ועל זהותם או סוגיהם של מי שקיבלו את המידע. עוד מוצע להחיל את זכות העיון גם על מקור המידע, כאשר זה לא נאסף מנושא המידע עצמו. כלומר, כאשר המידע הגיע מגורם שלישי תיחשף זהות הגורם. מובהר, שכדי להימנע מהטלת עלויות כבדות על בעל שליטה במידע או על מחזיק לתרגום המידע מוצע לקבוע שהמידע יימסר לעיון בשפה שבה הוא נאסף מלכתחילה ובתבנית דיגיטלית שמקובלת במשק באותה העת. עם זאת, ועל מנת למנוע מניפולציה או להטיל נטל כבד מדי על נושא המידע – מוצע לקבוע כי לנושא המידע תהיה הזכות לבקש לקבל את האמור גם בשפה העברית, ככל שהנתונים לא נאספו באותה שפה. התיקונים המוצעים שואבים השראה מסעיפים 4.9 ל-PIPEDA בקנדה, ו-15 ל-GDPR.

סעיף 9 – ביטול סעיף 13א – סעיף 13א לחוק העיקרי קובע הסדר שעניינו עיון במידע שאינו בהחזקת בעל המאגר. בתיקונים המוצעים בסעיפים 14ב ו-15א המוצעים בהצעה זו מוצע להסדיר את זכויותיהם של נושאי המידע לרבות את הרחבת זכויותיהם גם מול גורמים נוספים שאינם רק בעל המאגר. בפרט מוצעת גם הוראה דומה להוראת סעיף 13א ועל כן מוצע למחוק את הסעיף.

סעיף 10 – (1) הזכות להתנגד – מוצע להוסיף, בסעיף 13ב המוצע, זכות של נושא המידע להתנגד לעיבוד מידע עליו מסיבות הקשורות במצבו האישי, הכלכלי, הבריאותי או הנפשי, וזאת במקרים בהם הזכות לעיבוד מידע מצד בעל השליטה במאגר המידע מבוססת על הגנה על עניין אישי כשר של בעל השליטה במידע או של צד שלישי ובמקרים בהם עיבוד המידע הוא של מידע רגיש, יהיה זכאי נושא המידע להתנגד גם לעיבוד מידע הנחוץ לצורך מימוש זכויותיו או לצורך מימוש זכויותיו או מילוי חובותיו של בעל השליטה במאגר המידע, וכן במקרה של עיבוד מידע המבוצע לצורך ביצוע מחקר סטטיסטי, מדעי או היסטורי. מובהר כי הזכות להתנגד אינה מחייבת את בעל שליטה במידע להימנע מעיבוד המידע, אך היא כן מחייבת אותו לקיים איזון ובדיקות אם אכן הפגיעה עומדת במבחן המידתיות והסבירות ולתעדן על מנת שיהיה בידו להוכיח כי זכותו להמשיך ולעבד את המידע חרף התנגדותו של נושא המידע.

הצדקת התנגדות נושא המידע לעיבוד על בסיס מצבו הבריאותי, הנפשי, האישי או הכלכלי מבוססת על הפרשנות שניתנה למונח "particular situation" בסעיף 21 ל-GDPR. קיומה של הזכות להתנגד לעיבוד מידע מטעמים אלו הוא אחד המדדים הנבחנים בקבלת החלטה בנוגע להכרה בתאימות הדין המקומי עם דרישות ה-GDPR. באופן עקיף יש להניח כי ההסדר המוצע יביא לצמצום בעילת ההגנה של עניין אישי כשר ולפגיעה בפרטיות. הסעיף מבוסס על סעיף 21 ל-GDPR.

(2) הזכות לקבל הסבר – מוצע להוסיף את סעיף 13ג ולקבוע לנושא המידע זכות לקבל מבעל שליטה במאגר מידע או מחזיק הסבר שיכלול פירוט ביחס לאופן קבלת החלטה המבוססת על ניתוח אוטומטי של המידע אודותיו. זאת כדי לחזק את זכותו של נושא המידע שלא תתקבל החלטה בעלת השלכות משפטיות או משמעותיות אחרות ביחס אליו, אם זו מבוססת רק על עיבוד אוטומטי של מידע. זאת, לדוגמא, בעת קבלה לעבודה המבוססת רק על אלגוריתם הבוחן רק את הנתונים הדמוגרפיים של המועמד לעבודה. התכלית העומדת בבסיס הזכות המוצעת לקבל הסבר כאמור היא הזכות לכבוד ולא הזכות לפרטיות. תשומת הלב כי ההסדר המוצע אינו שולל קבלת החלטות המבוססת על עיבוד אוטומטי, אלא אך קובע זכות של נושא המידע לקבל הסבר כאשר החלטה המתבצעת ברובה באמצעות תהליכים או באמצעים אוטומטיים משפיעה משמעותית על זכות או חובה על פי דין שלו. זאת כדי להימנע מלהטיל על חברות מסחריות להותיר מעורבות אנושית בתהליכים שניתן לייעלם ולבצעם על ידי שימוש בטכנולוגיה בלבד. באיזון המוצע יש כדי לחזק את השקיפות בפעולותיהם של בעלי שליטה במאגרי המידע והמחזיקים, שיחויבו לשקול, ואף להנגיש, את הפרמטרים מתוך המידע שנעשה בהם שימוש בעת קבלת החלטה בעניינו של אדם. ההסדר המוצע שואב השראה מפרשנות שניתנה בסעיף 71 להקדמה ל-GDPR לסעיף 22 בו.

סעיף 11 – תיקון סעיף 14 – מוצע לתקן את סעיף 14(א) ולדייקו, כך שזכות נושא המידע מכוחו תהיה

לתיקון מידע בלבד. זאת מאחר שזכות לדרישת מחיקה מעוגנת באופן רחב ומלא יותר בסעיף 14א המוצע. יצוין, כי על פי המוצע בסעיף קטן (ב) לבעל שליטה במאגר מידע יהיה מסור שיקול הדעת, אם לתקן, להשלים או למחוק את המידע. על בעל השליטה במאגר מידע להודיע לצדדים שלישיים שאליהם העביר מידע בפרק זמן של שנתיים על התיקון. הסדר זה מבוסס על הסדר שקיים כבר כיום בחוק, אך מותנה במועד שיקבע בתקנות. על פי ההסדר המוצע בעל שליטה במאגר מידע שמצא שהמידע שברשותו מלא, מעודכן ונכון, ללא התיקון המבוקש, רשאי לסרב לבקשת התיקון ובלבד שינמק את הסירוב. הסעיף נכתב בהשראת סעיפים 16 ל-GDPR ו-13 לחוק הפרטיות האוסטרלי.

סעיף 12 – (1) זכות המחיקה של מידע – סעיף 14א המוצע מעגן את זכות המחיקה, אותה נהוג לכנות גם "הזכות להישכח". על פי המוצע יהיה זכאי נושא המידע לדרוש את מחיקת המידע עליו במקרים בהם המידע אינו נחוץ עוד למילוי המטרה שלשמה נאסף; הייתה חזרה מהסכמה של נושא המידע לעיבוד ואין לבעל השליטה במאגר מידע בסיס חוקי כשר אחר לעיבוד או שהעיבוד נעשה בניגוד להוראות החוק. לצד קביעת הזכות ונוכח ההכרה בקושי האפשרי ליישם את זכות המחיקה, ובחשש מכך שהזכות תתברר כנטל בלתי סביר על בעלי השליטה במאגרי מידע, מוצע להגביל את הזכות כך שבעל השליטה במאגר מידע יצטרך לנקוט רק פעולות שסביר להפעיל בנסיבות העניין, לרבות הטכנולוגיה הקיימת באותה עת. הסעיף שואב השראה מסעיף 17 ל-GDPR.

(2) מימוש זכויות נושא המידע – סעיף 14ב המוצע מאחד את כלל ההנחיות הנוגעות למימוש זכות מזכויות נושא המידע, ובכלל זאת חובת בעל השליטה במאגר מידע לאפשר את מימוש הזכויות בפורמט דיגיטלי ובתבנית מקובלת, המועדים והעלות המרבית שתידרש מנושא המידע לצורך מימוש הזכות; החובה של מחזיק במאגר מידע למסור לנושא המידע את שם בעל השליטה במאגר המידע, בכפוף לחיסיון על המידע; וכן חובת נימוק במקרה של סירוב. יצוין כי טרם מסירת פרטי נושא המידע על בעל שליטה במאגר מידע או המחזיק לוודא כי הפונה אליו יימסר המידע הוא אכן נושא המידע.

סעיף 13 – תיקון סעיף 15 – התיקון המוצע לסעיף 15 בחוק העיקרי מיועד להרחיב את אפשרות התובענה של נושא מידע לבית המשפט גם בנוגע לסירוב למימוש זכויותיו.

סעיף 14 – (1) הוספת סעיף 15א, תחולת הוראות פרק ב' – מוצע לקבוע כי בהתקיים אחת החלופות המפורטות בסעיף תהא תחולת הוראות פרק ב' תחולה חוץ טריטוריאלית. זאת על מנת למנוע מבעלי שליטה במאגר מידע להתחמק מציות להוראות החוק על ידי העברת מידע על אודות נושאי מידע ישראלים לחוות שרתים הממוקמות במדינות שאינן מחייבות הגנת פרטיות ברמה דומה לזו המוגדרת בהצעת החוק. מובהר שאין די בעיבוד בעברית או בזמינותם של אתר אינטרנט או כתובת דואר אלקטרוני של בעל שליטה במאגר מידע לקהל הישראלי, כדי להחיל את הוראות פרק ב' באופן חוץ-טריטוריאל. לעומת זאת, אפשרות להזמין טובין או שירות בשפה העברית או באמצעות תשלום בשקלים חדשים; הצגת פרסומות המדגישות כי לבעל שליטה במאגר מידע או מחזיק יש לקוחות או משתמשים של השירות או הטובין בתחומי מדינת ישראל; תשלום למנוע חיפוש על כך שהאתר יוצג במיקום גבוה בתוצאות החיפוש בתגובה לשאלות חיפוש מישראל – ילמדו על כוונתו של בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק להציע שירות או טובין לנושאי מידע בישראל. ההסדר המוצע שואב השראה מסעיף 3 ל-GDPR.

(2) הוספת סעיף 15ב, נציגות בעל שליטה במאגר מידע ישראל – מוצע להוסיף חובה לבעל שליטה במאגר מידע או מחזיק המבצעים עיבוד של מידע או מידע רגיש על אודות מיליון ו-500 אלף נושאי מידע, בהתאמה, למנות נציגות בישראל. מטרת החובה להקל על אכיפת הוראות הצעת החוק גם על תאגידי ענק בינלאומיים שאין להם נציגות משפטית מקומית, לעיתים באופן מכוון. המספרים המוצעים ביחס לנושאי המידע שלגביהם נדרש עיבוד ביחס לחובה המוצעת מטרתם לצמצם ככל הניתן פגיעה בתחרות והדרת שחקנים בינלאומיים מתחומי מדינת ישראל. הסעיף שואב השראה מסעיף 27 ל-GDPR.

סעיפים 15 ו-16 – תיקון סעיפי ההגנות – מוצע לתקן את סעיף 18 לחוק העיקרי ולקבוע כי ההגנות על פי החוק יחולו לא רק במשפט פלילי או אזרחי, אלא גם בהליכים מינהליים או משמעתיים לפי החוק, לרבות בהליכי אכיפה מינהלית. בהתאמה מוצע לתקן אף את סעיף 21 שעניינו הפרכה של טענות הגנה גם לצד להליך מינהלי.

בנוסף מוצע להוסיף ולדייק את הגנות הסעיף. בפרט בפסקה (א1) המוצעת מוצע להוסיף הגנה של

עיבוד מידע הנדרש לשם מילוי חובה על פי דין המוטלת על בעל השליטה במאגר מידע או על המחזיק. הגנה מוצעת זו מבוססת על סעיף 6(1)(c) ל-GDPR הקובע את הנסיבות האמורות כבסיס לגיטימי לעיבוד, אך מוצע להוסיפו כהגנה, ולא כבסיס לגיטימי כאמור, כדי שלא להטיל על נושא המידע את הנטל שבהוכחתו. תיקון נוסף מוצע לפסקה (2) הקיימת שעניינה הגנה בשל עשיית הפגיעה בנסיבות של תום לב. מוצע למחוק את ההפניה לחובה מוסרית או חברתית, שעלולה להתפרש באופן רחב ביותר, וכן מוצע לדייק את המונח "חובה מקצועית" באשר להגנת הפגיעה בתום לב ולהגדירו כחובה החלה לפי עקרונות או כללים של אתיקה מקצועית החלים מכוח דין או מקובלים על אנשי מקצוע באותו תחום. התיקון המוצע לפסקת משנה (2)(ה) מוסיף להגנת תום הלב שעניינה "צילום" או פרסום של צילום גם את פעולת ה"תיעוד", וזאת כדי להרחיב את ההגנה הניתנת כאמור גם לקליטה אקראית של מידע אודות הנפגע באמצעות חיישנים שונים המוצבים במרחב הציבורי. למשל, עיבוד בחיישני קול ומפות חום במרחב הציבורי לצרכי מעקב ומניעת פשיעה.

לבסוף, ההסדר המוצע בפסקה (2)(ז) אותה מוצע להוסיף לנסיבות של ההגנות הניתנות בשל פגיעה בתום לב, מבוסס על סעיפים 6(1)(d), 9(2)(c) ו-9(2)(i) ל-GDPR, אך הוסף כהגנה, ולא כבסיס לגיטימי לעיבוד מידע כפי שקבוע ב-GDPR, כדי שלא להטיל על נושא המידע את הנטל שבהוכחתו.

סעיף 17 – ביטול סעיף 26 – סעיף 26 לחוק העיקרי קובע כי תקופת התיישנות של תביעה אזרחית לפי החוק כאמור עומדת על שנתיים. מוצע לבטל את סעיף זה כך שהוראת ההתיישנות שתחול היא ההוראה שקבועה בחוק ההתיישנות, כך שתקופת ההתיישנות תעמוד על 7 שנים. הסדר זה לא יחול על תביעות שהתיישנו עובר ליום תחילתו של החוק, שבמועד זה כבר יתיישנו.

סעיף 18 – תיקון עקיף לחוק תובענות ייצוגיות – התוספת השנייה לחוק התובענות הייצוגיות קובעת מהן התביעות שניתן להגיש בהן בקשה לאישור תובענה ייצוגית. מוצע לתקן את חוק התובענות הייצוגיות כך שלתוספת השנייה יתווסף פרט 15 שבכינונו יתאפשר להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית גם ביחס לתביעות בעילות לפי חוק הגנת הפרטיות.

הצעת החוק נוסחה בסיוע המכון הישראלי לדמוקרטיה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת גלעד קריב (פ/3179/24).

הצעת החוק זהה לפ/3179/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022)